

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

27.02.2014 г.

Вестник Труд

✓ Малките европроекти ще се оценяват два пъти по-бързо

Оценката на малки европроекти на стойност до 100 хил. лева ще се прави два пъти по-бързо през новия програмен период 2014-2020 г. Това става ясно от проекти на постановления, с които ще се регламентира разпределянето и използването на парите по новите оперативни програми.

Според текстовете проектните предложения до 100 000 лв. няма да се оценяват технически, а само административно и финансово. Пълната оценка по трите показателя ще важи само за проекти, с които се кандидатства за по-големи суми от еврофондовете.

Заради намалените изисквания се съкращава и срокът, в който съответното министерство трябва да се произнесе дали проектът ще получи финансиране. Вместо 90 дни, както е за големите проекти, това ще отнема до 30 работни дни, или около месец и половина.

Освен това за предложения до 100 000 лв. няма да се налага предоставянето на един куп административни документи. За тях ще се подават само декларации, че кандидатите отговарят на изискванията за получаване на европарите и няма да е нужно това да се доказва.

Сред промените при разпределянето на парите от ЕС през новия програмен период е залагането на минимална оценка, под която проектите нямат шанс да получат евросредства. Тя е 60% от максималната възможна оценка. Това означава, че ако максималният резултат е 100 точки, само проекти с над 60 точки ще участват в крайното класиране. Сега такава изискване няма.

Като цяло правилата за разпределяне и използване на еврофондовете до 2020 година повтарят действащите сега текстове. Не е решен един от спорните въпроси - възможността за обжалване на фактическите оценки на проектите. И през новия програмен период това ще е невъзможно.

Недоволните кандидати могат да оспорят само резултата от административната проверка, която показва дали отговарят на изискванията за дадената процедура. Присъждането на точки за финансовата и за техническата част на предложенията остава неатакуемо.

Вестник Стандарт

✓ Отново сами избираме кои данъци да платим първи

София. Отново сами ще избираме кои задължения към държавата да платим приоритетно, решиха окончателно депутатите. Така те отмениха приетата от предходния парламент единна платежна сметка, при която се покриваха първо най-старите задължения. Конституционният съд я обяви за противоконституционна, тъй като не гарантира социалните права на хората.

Според досегашните правила имаше опасност при недостиг на средства длъжникът да остане примерно без здравни права, тъй като Националната агенция по приходите покрива първо стари неплатени данъци и осигуровки.

С приетото предложение за промяна в Данъчно осигурителния кодекс длъжникът заявява вида на задълженията, които иска да погаси - данъци, социални, здравни осигуровки или вноски за втора пенсия. Това важи докато не се наложи принудителното им събиране от НАП.

С постъпила сума се погасява задължението от съответния вид, срокът за внасяне на което изтича най-рано към датата на плащането, освен ако в закон не е предвидено друго. Ако срокът за внасяне на две или повече публични задължения от един и същ вид изтича на една и съща дата, те се погасяват съразмерно, решиха депутатите.

Освен това беше премахната възможността НАП да задържа преведените пари за осигуровки до 30 дни. Депутатите прецениха, че това е равносилно на „безлихвен заем“ на гражданите и фирмите към държавата. С промените постъпилите при даначните пари за осигуровки ще бъдат превеждани на Националния осигурителен институт в рамките на работния ден.

Запазва се правото на електронен достъп на лицата до данъчно-осигурителната им сметка, като им осигурява възможност във всеки един момент да знаят дали са погасили своите задължения.

✓ България и Румъния ще си сътрудничат в ресор земеделие

София. Правителството одобри проекта на Протокол за сътрудничество между българското Министерство на земеделието и храните и Министерството на земеделието и развитието на селските райони на Румъния.

Протоколът има за цел чрез обмяна на опит, информация, научни изследвания и координиране на общи преговорни позиции да развие и укрепи сътрудничеството по отношение на Общата селскостопанска политика, земеделието,

животновъдството, растениевъдството, безопасността на храните, борбата с болестите при животните и съвременните методи за откриването им, ветеринарномедицинската дейност и сертификацията.

[Вестник 24 часа](#)

✓ Чуждестранни студенти ще спасят родните университети

Привличайки чуждестранни студенти в родните университети страната ни ще спечели в различни аспекти, като алтернативно финансиране, подобряване на качеството на образование, както и потенциални международни бизнес връзки с въпросните страни. Това заяви пред Фокус д-р инж. Ивайло Симеонов, председател на ПП „Нова България“.

Според Симеонов голяма предпоставка за ниското ниво на образованието ни е огромният прием на студенти, първопричина за което е субсидирането на учебните заведения на приет студент. Така автоматично за всички ученици, завършили гимназия, се поставя червен килим за прием в университет. Това сваля качеството драстично.

Разрешение на проблема той вижда в увеличаване на броя студенти от чужбина или ограничаване на родния прием. "Дългосрочна, ясна държавна политика трябва да превърне висшето образование в продукт на световно ниво", споделя Симеонов.

✓ Закриват единната сметка в петък

Единната сметка за плащане на данъци и осигурителни вноски ще функционира до петък, 28 февруари, съобщават от НАП. Днес Народното събрание одобри на второ четене измененията в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК). Промяната в начина на плащане на данъци и осигурителни вноски е продиктувана от решението на Конституционния съд, с което текстове на ДОПК, регламентиращи т. нар. единна сметка, бяха обявени за противоречащи на Конституцията.

Плащанията по т. нар. единна сметка ще бъдат обработвани най-късно на 28 февруари, петък, уточняват от НАП. Препоръчително е последните преводи по старата сметка да се извършат не по-късно от 11,00 ч. на тази дата. В края на работния ден на 28.02.2014 г. досегашните банкови сметки на НАП ще бъдат закрити. От 4.03.2014 г. плащанията ще се извършват по 4 нови сметки - за данъци, за социално-осигурителните вноски, за здравните вноски и за вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване.

Информация за новите банкови сметки по териториални структури ще бъде достъпна след 1 март 2014 г. в рубриката „Плащане“ на www.nap.bg, в банковите офиси и на гишета за обслужване на клиенти на НАП.

НАП ще изпрати близо 300 000 персонални електронни писма до всички данъкоплатци, чиито електронни адреси са достъпни в регистрите на Агенцията до края на седмицата.

В петък, 28 февруари от 11,00 ч. в Централното управление на НАП ще се проведе пресконференция за новостите при плащане на публични задължения.

[Вестник Капитал Дейли](#)

✓ Повишаването на приходите е приоритет за бизнеса през 2014 г.

Оптимизмът сред финансовите директори в България расте, но нагласите все още са предпазливи

Оптимизмът за бъдещето сред финансовите мениджъри в България се покачва, но като цяло нагласите остават предпазливи. Това показват данните от третото издание на проучването Deloitte CFO Survey за България. Изследването на международната консултантска компания Deloitte се провежда в 13 страни от Централна Европа, като измерва нагласите на главните финансови директори (CFO, chief financial officer) за перспективите пред управляваните от тях организации в краткосрочен и средносрочен план и приоритетите пред бизнеса. "Предпазливостта продължава да доминира като нагласа, но вече има макар и не много ярки, но някакви промяна в оптимизъм", коментира резултатите от проведеното през ноември 2013 г. изследване председателят на "Делойт България" Васко Райчев.

Плахо нормализиране

Като положителен сигнал анализаторите от Deloitte очертават нарастването в дела на мениджърите, които определят обстановката като нормална – в настоящото издание на проучването 28% от анкетираните са на това мнение спрямо 22% при предишното издание от първата половина на миналата година. От компанията обаче подчертават, че все още според по-голямата част от финансовите мениджъри нивото на външна финансова и икономическа несигурност пред бизнеса остава високо (31%) или над обичайното (35%). Нагласите по отношение на перспективите за развитие и финансово представяне на бизнеса в рамките остават почти непроменени спрямо отчетеното през първата половина на 2013 г. В края на изминалата година общо 42% от финансовите директори са оптимисти за бъдещото развитие на компаниите си, докато 41% не очакват съществена промяна нито в положителна, нито в отрицателна посока в сравнение с изминалите шест месеца.

Предизвикателства и приоритети

Както в страната, така и в Централна Европа като цяло обаче резултатите сочат, че външната финансова и икономическа несигурност (която в България се съчетава и с политическа) продължава да оказва натиск върху намеренията на мениджърите за риск въпреки наблюдаваните сигнали за възстановяване на част от икономиките в региона. Влияние в тази посока оказва и все още крехкото възстановяване на световната икономика, което е и основното притеснение на българските мениджъри за 2014 г. Общо 38% от тях споделят това виждане, а 14% посочват като предизвикателство и волатилността в глобален план. Управлението на ликвидността и регулаторните пречки също са сред водещите

притеснения на компаниите за 2014 г. (по 14%). В този смисъл не е изненадващо, че за близо 60% от финансовите мениджъри е един от топ 2 приоритета за следващите 12 месеца (виж графиката).

"Като цяло обаче акцентът е предимно върху приходите – както от растеж на съществуващите пазари, така и от нови пазари", отбелязва Тодор Тодоров, директор "Финансово консултиране" в "Делойт България". Същевременно от консултантската компания отчитат и забавяне на процеса на намаляване на дела на заемните средства в капитала на компаниите, както и спад в дела на мениджърите, които смятат привличането на инвеститори за атрактивен източник за осигуряване на финансиране. "Тези наблюдения ни навеждат на мисълта, че пазарният ръст, който финансовите директори залагат пред компаниите, ще бъде подкрепян посредством налични ресурси, включително реинвестиране на печалбите, а рисковите операции за момента се отлагат", обобщава Тодоров.

✓ Фондът за регионите може да работи по нови правила догодина

Според общините в момента липсват обективни критерии за селекция на проектите, които получават финансиране от бюджета

От следващата година публичната инвестиционна схема на правителството да е с нова методология на оценяване, а проектите по нея да се избират по точкова система. За това настоява управителният съвет на Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ), които в сряда се срещнаха с финансовия министър Петър Чобанов.

Новината дойде след зачестилите напоследък критики от общини, политици и независими икономисти, че парите от Държавният фонд за развитие на регионите в размер на 500 млн. лв. са разпределени по неясни критерии и по политически симпатии. Допълнително повод за съмнения даде и бързината, с която правителството разпредели парите - само за 11 дни, което прави по 95 оценени проекта на ден.

Повече обективност

Според представители на общините идеята на правителството да има подобен фонд е много добра, но начинът, по който е станало разпределението на средствата, е бил "ужасен". Според тях е нужно още сега да бъде разработена нова система за обективна оценка на кандидатстващите проекти през 2015 г. и тя да стане част от Закона за бюджета. Това ще гарантира повече обективност. От НСОБ обяха, че настояват повече техни представители да се включат в междуведомствения съвет, който оценява проектите.

Преди дни директорът на НСОБ Гинка Чавдарова заяви пред БНР, че основното недоволство на местните власти е в липсата на ясни критерии, по които се селектират и оценяват проектите и по които се разпределя финансовият ресурс. "Първо, ние нямаме яснота за пълния обем на проектите, които са подадени в публичната инвестиционна програма, тъй като такъв списък с подадените проекти не беше публикуван. Нямаме информация дали има задържани проекти на областно равнище и защо те са задържани - или няма, или всички проекти са представени. Второ, информация с обосновки и мотивация за отхвърлените проекти, обясни Чавдарова. Тя допълни, че общините знаят, че част от проектите са насочени за финансиране през министерствата, но не знаят кои са тези проекти и гадаят по сумите или обясненията в постановленията.

Проверка от Сметната палата

Междувременно стана ясно, че Сметната палата ще извърши одит на процедурата за избор на проекти, които получиха финансиране от фонда. От институцията обясняват, че проверката ще обхване процесите по оценяване, определяне на приоритети и подбор на проекти и програмни предложения за разпределянето на близо 500-те млн. лв. "Целта на одита е да се отговори своевременно на очакванията на обществото и на въпросите, зададени в публичното пространство от Националното сдружение на общините в България, икономисти и др., за липсата на прозрачност и ясни критерии при избора и оценката на проектите, които ще бъдат финансирани по програмата", обосновават решението си от одитната институция.

Непрозрачно от началото

След срещата със сдружението на общините в сряда финансовият министър Петър Чобанов обеща да им предоставят пълния обем от информация за всички кандидатствали проекти. Председателят на НСОБ Тодор Попов пък заяви, че ще публикуват всички протоколи от заседанията на междуведомствения съвет, който оценяваше проектите. Досега Министерството на финансите отказваха да предоставят информация за самите предложения с аргумента, че тя е твърде обемна. Впоследствие правителството обяви кои проекти получават финансиране, но така и не стана ясно как точно са подбрани печелившите и какво е класирането. Това само засили съмненията дали публичните средства са били разпределени по най-добрия начин. Проектите не бяха придружени с икономическа обосновка, която да доказва ползите от тяхната реализация. Освен това общините и ведомствата имаха само няколко седмици, за да кандидатстват, съответно от тях се изискваше да попълнят апликационна форма от едва няколко страници базова информация. Самият финансов министър призна, че при оценката на проектите не са се задълбочавали в запознаване с техническите им характеристики.

"Капитал" поиска да се запознае с всички подадени от общини и ведомства апликационни форми, с които е кандидатствано за финансиране от фонда по Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ), но получи отказ. Аргументът на Министерството на финансите е, че "заявление за искане само за предоставяне на документи - копие на апликационни форми, не е заявление за достъп до информация, тъй като не описва претендираната информация. От ведомството се позовават на чл. 13 ал. 2 от ЗДОИ, според който достъпът до служебна обществена информация може да бъде ограничен, когато тя е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение (мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации).

"В този смисъл исканата от заявителя информация е свързана с оперативна подготовка за приемане на проект на постановление на Министерския съвет и няма самостоятелно значение. Няма данни за "надделяващ обществен интерес"

с оглед на обстоятелство, че предоставянето на информация не би довело до разкриване на корупционни действия или злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността в Министерството на финансите като служебен субект по смисъла на чл. 3 от ЗДОИ", пише още в отказа.

Нови срокове

Общините ще могат да кандидатстват за средства от фонда за 2015 г. още от тази есен. Това съобщи Тодор Попов, който е председател на НСОРБ и член на междуведомствения съвет за оценка на проектите. След срещата стана ясно още, че парите от неизпълнени проекти ще се преразпределят в средата на годината. Проектът ще се счита за неизпълним, ако за него няма обявена обществена поръчка до 10 юни, както и ако до септември няма сключени договори за изпълнение.

✓ **Субсидиите за малки и големи фермери ще се решават година за година**

През 2014 г. стопанствата до 300 дка ще взимат с 15 лв. повече на декар

Средна субсидия от 30 лв. на декар за големите (със земи над 300 дка) и 45 лв. за по-малките производители. Това ще е формулата, чрез която земеделското министерство ще разпредели директните плащания на площ за тази година. За целта се предлага комбинация от въвеждане на схема за преразпределително плащане, осигуряваща по-висока сума за първите заявени за подпомагане хектари в стопанството, както и намаление на парите за най-големите стопанства.

Очаквано предложението раздели в оценките си подсекторите в селското стопанство заради съответното увеличение (за по-малките) и намаление (за по-големите) на средствата за тях, а след вчерашната среща на браншовите сдружения в сектора и зам.-министъра на земеделието Бурхан Абазов стана ясно, че размерите на плащанията ще се определят година за година, което означава, че от 2015 г. може да се въведе друг модел на финансиране. Подобна процедура дава възможност за оперативност и промени в движение на агроминистерството, но същевременно не позволява на фермерите да направят по-дългосрочни прогнози за евентуалните си постъпления и гарантира напрежение в отделните сектори за всяка от следващите седем години.

Повече за по-малките

Преди седмица земеделското министерство изненадващо публикува проект за промени в наредба, според които се въвежда т.нар. преразпределително плащане при директните субсидии. Тази възможност е дадена от Брюксел и според нея всяка държава членка може да увеличи с до 60% субсидията за първите заявени от 1 до 30 хектара (300 декара) в стопанството.

От анализ на агроминистерството се вижда, че избраната добавка е 50% върху базовото плащане на декар и ще важи за първите 300 дка. Същевременно с това се предлага и редуция на плащанията за най-едрите земеделци. Така според предложението през следващата година фермерите, които обработват до 300 дка, ще получат средно по 45 лв. субсидия за всеки от тях. Същевременно обаче най-големите стопанства - тези с над 10 хил. дка земя, ще получат по 45 лв. за първите 300 дка, но намалена субсидия за останалите, което означава, че средното им плащане за един декар ще бъде около 30 лв. (виж подробности в графиката).

Мотивите на земеделското министерство са, че в момента едва 6% от кандидатите за европейски плащания усвояват над 80% от евросубсидиите.

Разнопосочни мнения

Очаквано предложението на земеделското министерство раздели мненията в бранша. Така например производителите на плодове и зеленчуци, преобладаващата част от които обработват до 300 дка, са съгласни с идеята. Пред "Капитал Daily" Пламен Димитров от асоциацията на оранжерийните производители съобщи, че сдружението е дало подкрепата си за предложението, тъй като би довело до по-справедливо разпределение на субсидиите. Въвеждането на по-високи субсидии за първите хектари се подкрепя и от животновъдите, които по линия на директните плащания усвояват субсидии за ползваните от тях пасища.

Асоциацията на зърнопроизводителите обяви, че принципно подкрепя допълнителните стимули за малките и средните стопанства, но съществува опасност от нарояване на кандидати, които да се възползват от по-високите средства, без реално да произвеждат продукцията, както и субсидии да се получават от фирми, които не са истински земеделски производители. От сдружението казват още, че е възможно собствениците на земи да поискат повишение на рентите от земеделските производители (заради по-високата субсидия), което би обезсмислило и ограничило положителния ефект на схемата върху малките и средните производители.

От асоциацията на земеделските производители съобщиха, че одобряват въвеждането на по-висока субсидия за първите хектари, което би осигурило повече пари за животновъдите, овощарите и зеленчукопроизводителите, но същевременно настояват да не се редуцират субсидиите за фирмите с над 150 хил. евро субсидия. Според председателя на сдружението Венцислав Върбанов "по този начин ще бъдат удовлетворени и малките, и големите производители - възможност, която не случайно Брюксел предоставя".

✓ **Брюксел ще е по-взискателен към следващата ОП "Околна среда"**

Възможно е да има финансови корекции на ниво програма, ако тя не постига целите си

През следващия период на оперативна програма "Околна среда" 2014 - 2020 г. е възможно да има финансови корекции не само на ниво отделни проекти, а и на ниво програма, ако не бъдат изпълнени определените цели и рамка на програмата. Това стана ясно от думите на Светла Иванова, експерт в дирекция "Кохезионна политика за околна среда" към Министерство на околната среда и водите. Идеята звучи логично на фона на тежката ситуация, в която изпадна ОПОС, след като парите по нея бяха спрени през ноември миналата година заради допуснати нарушения от страна на общините при провеждане на търговете.

Сега екоминистерството има срок до средата на април да представи адекватно решение на проблема с контрола и нарушенията на обществени поръчки. В противен случай спрените плащания, които към момента възлизат на 192 млн. евро, ще бъдат замразени. Тъй като тези средства в момента се покриват от националния бюджет, това ще означава товар за него поне още няколко месеца, ако не и повече. Трябва да бъде изчислена и финансовата корекция, която ще бъде или на цялата програма, или на индивидуални проекти.

Нещо ново

Иванова представи как ще изглежда оперативната програма през следващия и период и кои ще бъдат приоритетите ѝ, известни към момента. В процеса на договаряне на новата програма вече стана ясно, че от Европейската комисия са поискали от страната да бъде предвидено финансиране на някои мерки, свързани с намаляването на риска. Фокус е рискът от наводнения, като програмата ще финансира Национален център за управление на водите в реално време. Приоритет за Брюксел е и опазване чистота на въздуха чрез изграждане на системи за намаляване на фините прахови частици от битовото отопление и автомобилите. Оперативната програма е насочена само към битовите проблеми, т.е. не се предвиждат средства за електроенергетичните централи. Вече стана известно, че през следващия програмен период от Брюксел искат да се постави фокус и върху зоните по Натура 2000".

Проектите не бива да са самоцел

В сферата на водите приоритет остават пречиствателните станции за отпадни води за агломерациите над 10 хил. еквивалент жители, тъй като от Европейската комисия не искат инвестиции на парче, а постигането на определени цели. Агломерациите между 2 и 10 хил. еквивалент жители пък ще могат да кандидатстват по програмите за развитие на селските райони. При водите все още не ясно кои точно ще бъдат бенефициентите, т.е. как общините ще успеят да предадат щафетата на ВиК асоциациите и ВиК операторите. Или бенефициентите ще зависят от това с какви темпове върви реформата във ВиК сектора, за която се говори от години.

Колкото до отпадъците, на тях вече ще трябва да се гледа по-скоро като на управление на ресурс. Или ще има средства за съоръженията, които подпомагат третирането на отпадъците, преди те да стигнат до крайната фаза - депото. Както вече стана известно, пари няма да има през следващия програмен период за регионални депа, а за инсталациите към тях. Бенефициенти по програмата ще бъдат както общините, така и юридически лица.

✓ БНБ очаква плавният спад на лихвите по кредитите да продължи

Бавно повишение на ръста на корпоративните заеми прогнозира централната банка за първото полугодие

Минимално намаление на лихвите по депозитите, продължаване на плавния спад на лихвите по кредитите през първото полугодие, бавно повишение на растежа на кредитите за фирми и запазване на тенденцията за свиване на понижението на заемите за домакинствата. Това са част от прогнозите на БНБ в последното издание на "Икономически преглед".

Банките от своя страна очакват през първото тримесечие на годината да се повиши търсенето главно на потребителски и жилищни кредити и в по-малка степен – на заеми от предприятията. Очакванията на банките са да се запазят кредитните стандарти при потребителските заеми, а слабо да бъдат облекчени тези за предприятия и за жилищните кредити. Това става ясно от анкетата за кредитната дейност на банките, която БНБ прави всяко тримесечие.

Цената и кредитите

Очакванията за намалението на лихвите по депозитите, които принципно водят след себе си и спад на цената на кредитите (те са основен ресурс за финансиране на кредитната дейност на банките – бел. ред.) са на база високата ликвидност на банковата система и сравнително слабото търсене на заеми. Тази тенденция може да бъде преустановена при евентуалното настъпване на нов възходящ лихвен цикъл в паричната политика на водещите централни банки, посочват от БНБ.

От своя страна именно спадът в цената на банковия ресурс ще е с определящо значение за намалението на лихвите по кредитите. Другите фактори, действащи в тази посока, са високата ликвидност на банките и продължаващото нарастване на привлечените средства в банковата система, се казва още в изданието.

От централната банка очакват и постепенно засилване на икономическата активност в страната. Ако то се случи, очакванията им са през първата половина на 2014 г. растежът на кредитите за предприятия бавно да се повишава, тъй като търсенето на кредити от страна на фирмите би се увеличило. При домакинствата прогнозите са очерталата се тенденция към постепенно свиване на спада на кредитите да продължи.

Увеличено търсене

Резултатите от анкетата за кредитната дейност на банките за октомври-декември миналата година показва, че за второ поредно тримесечие има нарастване на търсенето на кредити от предприятията - както за оборотни средства, така и за инвестиционни цели. През четвъртото тримесечие търсенето на жилищни кредити от домакинствата леко се е повишило спрямо предходното, когато е имало спад. При потребителските заеми също е имало увеличение на търсенето, но с по-бавни темпове в сравнение с предходния период.

През последното тримесечие банките леко са облекчили кредитните си стандарти по заеми за предприятия и слабо са ги затегнали за потребителските и жилищните. Като фактори, допринесли за облекчаване на кредитната политика, банките са посочили нарастването на обема и намалението на цената на привлечения ресурс, конкуренцията в сектора и спада в доходността от алтернативни инвестиции.

Данък "лихва"

Намаляването на данъка върху доходите от лихви по депозити от 10% на 8% от началото на тази година може да обърне тенденцията от края на 2012 г. за намаление на срочните депозити (с договорен матуритет), се казва още в "Икономически преглед". Започналата през четвъртото тримесечие на 2012 г. тенденция към промяна в структурата по вид и матуритет на депозитите на домакинствата именно заради въвеждането на данъка се запазва до края на миналата

година. През този период нарастват безсрочни влогове, спестовни сметки и прочее (т.нар. депозити, договорени за ползване след предизвестие) и овърнайт депозити.

Промените в предпочитанията на домакинствата за спестяване с цел да избегнат начисляването на данък върху дохода им от лихви оказаха влияние върху лихвената политика на банките за различните видове депозити. Те започнаха да предлагат по-високи лихви по безсрочни и спестовни сметки и по-ниски за срочни депозити. От БНБ посочват, че лихвените проценти по овърнайт депозити са се увеличили с 34 базисни точки през 2013 г., а по безсрочните - с 25 б.т. За същия период тези по срочни депозити са спаднали с 65 б.т. Очакванията са и през първите две тримесечия на годината наблюдаваните изменения в структурата на депозитите на домакинствата да продължат, но темповете на растеж на безсрочните влогове и овърнайт депозитите постепенно да се забавят. Към декември 2013 г. среднопретегленият лихвен процент по депозитите е бил 3.09% при 3.91% в края на 2012 г.

✓ Европроекти за пример

През 2007 - 2013 г. Белгия има достъп до 2.3 млрд. евро евросубсидии. Кохезионната политика на страната се реализира чрез общо 10 оперативни програми, финансирани от Европейския фонд за регионално развитие и Европейския социален фонд.

През изминалия програмен период основните приоритети на страната са свързани с изследвания и иновации (с планирани инвестиции в размер на 665 млн. евро), подобряване на уменията и адаптивността на работната сила (257 млн. евро), обучение и развитие на човешките ресурси с фокус осигуряването на стипендии, практики и други обучения за младите (117 млн. евро), подкрепа за бизнеса (177 млн. евро), защита на околната среда, промотиране на устойчивия растеж и борба срещу климатичните промени (303 млн. евро) и др. Към средата на миналата година са изплатени общо 55.11% от средствата, до които има достъп страната (по това време същият показател за България е 40%).

Заради институционалното си устройство страната прилага децентрализиран подход. Всеки от трите самостоятелни района в Белгия има собствена стратегия за развитие и разпределение на субсидиите по приоритети в зависимост от социо-икономически си профил. Регион Брюксел-столица например се фокусира върху градското развитие и развитието на човешките ресурси. Фландрия се фокусира върху подобряването на конкурентоспособността, иновациите, предприемачеството, пазара на труда и т.н. А приоритетите на Валония са създаването на компании и работни места, развитието на човешкия капитал и балансираното и устойчиво териториално развитие.

Представяме ви два от проектите "отличници" в район Брюксел, които са и пример за успешно инвестирани средства в развитие на градска среда. Последното ще е сред основните приоритети на ЕС през новия програмен период, така че идеите може да се окажат и вдъхновяващи.

Пазар, кланица и култура в широкия център на Брюксел

Компанията Abbatoir получава евросубсидии, за да разгърне потенциала на многостранния си бизнес

Пазар, кланица и място за културни мероприятия. Тези три неща може да звучат несъвместими, но в действителност се случват на едно и също място. При това в широкия център на Брюксел. А компанията Abbatoir (чието име в буквален превод от френски означава кланица), която стои зад мащабния проект, тепърва ще разгърне потенциала на многостранния си бизнес благодарение на субсидии от Европейския фонд за регионално развитие.

Малко предистория

Мястото е доста популярно в Брюксел – както сред любителите на партита, така и сред по-широк кръг от местни жители и гости, които отиват там заради оживения пазар на зеленчуци, плодове и дори дрехи в края на седмицата. Историята му започва още от края на XIX в., когато там се създава кланица за животни.

Има период, в който бизнесът е общински, а през 80-те години на миналия век вече минава в частни ръце. Тогава се поставят и основите на днешната компания Abbatoir. През 2007 г. отваря пазарът за свежи плодове и зеленчуци, който днес е един от най-големите в Брюксел. Обикновено броят на търговците достига 650, а на посетителите - към 100 хил. души. Културните мероприятия започват да се провеждат в старите халета, които разполагат с площ за събития от близо 3000 кв.м, през 2011 г. Дава се начало и на традицията всяка седмица под купола на зеленчуковия пазар да се провежда и Voeremet – парти след работа, на което се предлагат разнообразни храни и напитки. Но и първоначалният бизнес не е прекъснат. Все още на част от терена се помещават компании, които се занимават с клане на животни и разфасоване на месо.

В бъдеще време

От Abbatoir планират да доразвият и надградят мястото, така че не само да предлага повече на клиентите си, но и да работят по по-модерен и устойчив начин. Ще направим един цялостен, завършен обект за търговия и производство, обяснява мениджърът на проекта Джо Хю. Компанията планира да инвестира в съвременна градска кланица. В специална покрита зала – Food Hall, ще се провежда търговията на плодове, зеленчуци, техника, ще има ресторанти и т.н. (тази част от проекта е вдъхновена от подобни пазари в Барселона като "Санта Катерина" и "Бокерия"). На покрива й ще има градска ферма с площ от 4000 кв.м. Предвидени са и 600 кв.м магазини на приземния етаж, както и жилищна площ от 2700 кв.м, или 24 апартамента.

Мастърпланът на реформата е на обща стойност 15.5 млн. евро. От тях 7.4 млн. ще бъдат получени от ЕФРР, като особеното е, че средствата ще бъдат отпуснати под формата на отстъпка от наема на търговците, които се помещават на терена на компанията. Освен това 1.4 млн. евро ще бъдат предоставени директно за изграждането на покривната градска ферма.

Abbatoir започна строителните дейности през ноември миналата година, като плановете са проектът да е изцяло завършен през март 2015 г. От компанията споделят, че сами са подготвили проекта си и това не е било никак лесна

задача, но вече могат да предоставят и консултантски услуги. Сблъскали са се и с проблеми като бюрокрация, но въпреки това планират да кандидатстват за субсидии и през новия програмен период.

Малка фабрика за всеки

Citydev.brussels изгради 16 сгради, които ще отдава под наем на малки и средни производители

"Цветът има голямо значение. Често първият въпрос, който ни задават, е не дали имаме свободна сграда с определена квадратура, а дали е свободна например червената къщичка", казва архитектът на парка за малки и средни производствени предприятия Емануел Бофю. Обяснява, че когато е разработвал дизайна на постройките, е целял те да бъдат удобни и универсални, така че да могат да се използват от всякакви компании за всякакви производствени дейности. Кабелите или тръбите за различните инсталации например са прокарани така, че могат да бъдат извадени и адаптирани на всяко място, където пожелае клиентът, така че да е подходящо за специфичната подредба на производствената му работа. Освен това халетата са високи, така че дори допълнително могат да бъдат разделени на два етажа, като на първия да се обособи малко офис пространство.

Иновативният проект е на белгийската компания citydev.brussels, която работи в сферата на недвижимите имоти. Инвестицията възлиза на близо 7.9 млн. евро, от които 5 млн. са субсидиите от Европейския фонд за регионално развитие.

В парка има 16 обекта, които са с площ от 250 до 500 кв.м, а всяка постройка е с различен ярък цвят. Искахме да предложим добро и достъпно от финансова гледна точка производствено място на малките и средните компании, коментира мениджърът развитие на проекти Стефан Стевелинк. На практика това тук може да стане малка бирена фабрика, а в съседната сграда да се прави шоколад, дава като конкретен пример той.

Обектът беше открит в средата на февруари. От citydev.brussels вече са проведени десетина разговора с потенциални наематели, като някои от компаниите, проявили интерес, се занимават с производство на хранителни продукти, капкейкове, развиват бизнес в сферата на устойчивата енергия и т.н. Наемът на обектите е по 50 евро/кв.м на година, а договорите се сключват за период от 3, 6 или 9 години.

✓ ББР пуска три нови кредитни продукта с ниски лихви

От април пуска програма за земеделци с лихви от 5.75%, има и схема за експортни фирми с лихви от 3.5%

Българската банка за развитие (ББР) пуска три нови продукта и възможности за кредити с по-ниски лихви. Банката обяви и създаването на фонд за дялови инвестиции и подготовката на програма за кредитиране на иновативни проекти с лихви от 0% в началния период от срока на заема.

По време на представянето им стана ясно още, че банката ще участва в процеса на реиндустриализация, ако даден проект има рационално значение за икономиката и принос за обществото. Това заяви изпълнителният й директор Билян Балев. Той уточни, че за момента банката няма никакви идеи да финансира големи проекти, вече обявени и готвени за реиндустриализация ("Химко", "Ремотекс").

Новите ниски лихви

ББР пуска нова схема за обратно и инвестиционно кредитиране на земеделци с лихви от 5.75%. Програмата е от типа on lending - предоставяне на кредитни линии на банки, които финансират крайния кредитополучател. Новата програма е в размер на 100 млн. лв., поканени за участие в нея са 14 банки, като са подбрани на база добри и дълги взаимоотношения със земеделски предприемачи, както и обема на финансиране, посочи Димо Спасов, главен изпълнителен директор на банката.

Очаква се договорите с банките да бъдат подписани до 25 март, а програмата да заработи от началото на април тази година. Освен по-ниската лихва като изискване към банките е поставено

освобождаването от такса за управление на кредита. Няма ограничение за срока на заема, а само за размера му - до 500 000 лв. Банките ще имат възможност с част от ресурса и да рефинансират стари кредити на свои клиенти. Изискванията към крайните кредитополучатели ще зависят от общите условия за кредитиране на съответната банка.

Освен програмата за земеделци ББР обяви и такава за експортно ориентирани компании заедно с Българската агенция за експортно застраховане (БАЕЗ). Кредитите са предназначени за български износители, както и чуждестранни фирми, които внасят български стоки. Фирмите износители със застраховка от БАЕЗ ще ползват преференциална лихва от 3.5%. Фирми, изнасящи български стоки и услуги, могат да кандидатстват за следекспортен заем, като лихвата и за тях е 3.5%. Кредитите може да финансират до 100% от стойността на договора за износ при двегодишен период на погасяване или до 85% за по-дълъг период, но не повече от 5 години.

ББР анонсира и създаването на ново дъщерно дружество - фонд за дялови инвестиции, чийто капитал ще бъде между 15 млн. и 20 млн. лв. Дейността му ще е свързана с влизането с дялово участие в капитала на стартиращи фирми и трансформирането му в дълг, след като фирмата се стабилизира.

Плановите на държавната банка са учудващи, тъй като и в момента действат два startup фонда по JEREMIE - Eleven и LaunchHub, които по мнение на представители на сектора успяват да задоволяват нуждите от финансиране в страната с общия си капитал от 21 млн. евро.

Европейските пари

Билян Балев посочи още, че дейността на някои инициативи, финансирани с европейски средства, не е много ефективна, като конкретизира, че става въпрос за схеми, свързани с дялови инвестиции по инициативата JEREMIE, управлявана от Европейския инвестиционен фонд (единият е рисковият NEVEQ II, а другият е мецанин фонда) .

От друга страна, кредитните схеми на JEREMIE (две програми - гаранционна схема и нисколихвени заеми - бел. ред.) са с определен хоризонт и той изтича, каза още Балев. Той заяви, че банката няма амбиции да отнема ролята на други

институции. Коментарът му беше във връзка с въпрос дали ББР има амбиции да управлява средства по европейски инициативи.

Главният изпълнителен директор на банката Димо Спасов посочи, че ролята и участието на ББР в европейските програми от новия програмен период (2014-2020 г. - бел. ред.) е въпрос на решение на собственика на банката - държавата, в частност Министерството на финансите. Той каза още, че има възможност банката да е консултант и да структурира продукти, както и вариант да поеме управлението на JEREMIE, но това е решение на нейния собственик.

Стана ясно още, че ББР е дала предложение на Министерството на икономиката (МИ) за подобряване на усвояването на средства по еврофондовете, което по думите на Билян Балев би било от полза за всички банки. Предложението е при кредитиране на проект срещу субсидия, тя да се изплаща по сметка на клиента в банката, която е отпуснала кредита на съответната компания или предприемач. До момента няма отговор от МИ по направеното предложение, каза още Балев.

[Вестник Преса](#)

✓ **Министър Данаил Папазов: Бюджетът на ОП "Транспорт" достига 1.9 млрд. евро**

Предвижда се около 70% от тези средства или над 1.3 милиарда евро ще бъдат разпределени поравно за изграждането на железопътна и пътна инфраструктура

С националното съфинансиране бюджетът на Оперативна програма "Транспорт и транспортна инфраструктура" достигна почти 1.9 милиарда евро. Това заяви днес министърът на транспорта Данаил Папазов по време на днешното обсъждане на Споразумението за партньорство за програмен период 2014 – 2020 г. Папазов изтъкна, че около 70% от тези средства или над 1.3 милиарда евро ще бъдат разпределени поравно за изграждането на железопътна и пътна инфраструктура. "С останалите средства ще се инвестира в подобряване на интермодалността при превоза на пътници и товари и развитие на устойчив градски транспорт, чрез изграждането на Столичното метро и Интермодален терминал в град Русе", добави Папазов. Той заяви, че над 77 милиона евро от бюджета на програмата ще бъдат инвестирани в развитието на информационни системи в корабоплаването и гражданското въздухоплаване. "Целта ни е да се потърси баланс в инвестициите между Северна и Южна България", подчерта Папазов.

Предвидено е средствата за железопътна инфраструктура да бъдат инвестирани за подобряване на жп линиите Русе – Варна; Карнобат – Синдел; Пловдив – Бургас и София – Септември. Допълнително чрез Инструмента за свързаност на Европа ще се кандидатства за рехабилитация на участъка Видин – Медковец и София – Драгоман. С това се цели завършването на основните транспортни направления румънска – гръцка – турска граница, както и подобряването на транспортните връзки между основните пристанища в Бургас, Варна и Русе. Министър Данаил Папазов добави, че в пътният сектор предстои завършването на лот 3 на АМ "Струма", като в зависимост от останалия финансов ресурс по ОП "Транспорт и транспортна инфраструктура" ще бъде финансирано направлението "Видин – Ботевград", като приоритетни проекти още са АМ "Хемус" и тунелът под Шипка.

В областта на информационните и комуникационните технологии и електронното управление министър Данаил Папазов обяви, че усилията ще бъдат насочени към развитието и използването на иновативни продукти и услуги, чрез въвеждането на различни приложения за електронна търговия, банкиране, обучение, разплащане и други. По думите му, са заложили и мерки за повишаване на квалификацията на ИТ специалистите и цифровата компетентност в другите сектори и особено в малки и средни предприятия. Той подчерта, че приоритетни за България ще бъдат електронизацията и осигуряването на по-лесен достъп до административни услуги за гражданите и бизнеса, както и въвеждането на електронното правосъдие. Министър Данаил Папазов, каза още че Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията вече има изготвен проект на Национален план за инфраструктура за достъп от следващо поколение, придружен от социално-икономически анализ, както и проект на Стратегия за електронно управление и Пътна карта към нея.

[Вестник Сега](#)

✓ **Дребните фермери ще взимат с 1/3 по-голяма субсидия на декар от големите**

Дребните земеделци, които обработват до 300 декара, ще получават безвъзмездна помощ средно по 45.10 лв. на декар. В същото време средното плащане на декар за най-големите стопанства ще е около 30 лв. Това става ясно от анализ на потенциалния ефект от прилагането на схемата за преразпределително плащане. Схемата може да бъде приложена у нас още от 2014 г., но ако страната ни уведоми Брюксел до 1 март.

Наредбата за директните плащания, която регламентира преразпределителното плащане, бе обсъдена с браншовите организации вчера в земеделското министерство. Сдруженията на фермерите подкрепиха новата схема на плащане и заявиха, че по този начин ще се постигне по-справедливо разпределение на средствата между отделните сектори. Обсъждането ще продължи и занапред, тъй като решението и параметрите за прилагане на схемата се взимат година за година. Пред "Сега" председателят на Българска асоциация Биопроductи Милен Стоянов заяви, че биопроизводителите подкрепят наредбата. Асоциацията на земеделските производители в България (АЗПБ) също подкрепя преразпределителното плащане, но настоява, че наредбата като нормативен документ не е достатъчно юридически надеждна за прилагането на тези схеми на субсидиране. "Считаме, че трябва да бъдат направени изменения в Закона за подпомагане на земеделските производители, след което да се променят наредбите. По този начин ще се осигури устойчивост във времето, тъй като на земеделските производители ще бъде гарантирано, че в следващия седемгодишен период на ОСП ще се прилага именно този вид подпомагане, независимо какви правителства управляват страната", коментира председателят на АЗПБ Венцислав Върбанов.

Бюджетът на схемата за преразпределително плащане ще бъде 104.898 млн. лв. Подпомагането на декар трябва да е 33.10 лв., но ако се приложи преразпределително плащане, сумата ще бъде 30.10 лв. От министерството са изчислили, че субсидиите ще са по-големи за всички стопанства до 1500 дка. С 36% ще се увеличат субсидиите за площ на фермите с най-малки стопанства до 300 дка. По-висока субсидия за първите хектари обаче ще получат не само най-малките, а и по-големите стопанства за техните първи 300 дка. Така например стопанствата от 300 дка няма да взимат 10 пъти по-малка субсидия от тези, които са 3000 дка. Фермерите, обработващи 300 дка, ще бъдат субсидирани с 13 500 лв., а тези с 3000 - с 81 270 лв.

У нас около 80% от директната субсидия за страната отива при 6% от фермерите. 81% от земеделците пък са получили едва 7.25% от средствата за директни плащания с размер на подпомагането за едно стопанство до 2000 евро. От земеделското министерство са категорични, че с прилагането на схемата за преразпределително плащане може да се постигне по-равномерно разпределение на директните плащания.

✓ Кабинетът обещава пари от новите оперативни програми още тази година

До лятото България ще е готова с нормативната уредба за усвояване на средствата

Правителството обещава 2014 година да не бъде нулева за усвояването на европейските фондове за новия програмен период. Според кабинета ще има готовност за стартиране на отделни схеми през втората половина от годината, независимо от това, че новите оперативни програми може да не са одобрени. Това се разбра на проведеното вчера обществено обсъждане на проектоспоразумението с Европейската комисия за новия програмен период. Документът ще бъде окончателно одобрен от Министерския съвет до края на март и преговорите по него с ЕК вероятно ще започнат през април.

"Очакваме самите оперативни програми да са готови до края на юни. До средата на годината трябва да бъде готова и цялата нормативна уредба на национално ниво за усвояване на средствата през новия програмен период. Така ще можем да стартираме отделни мерки и преди окончателното одобрение на програмите", обяви по време на обсъждането вицепремиерът по еврофондовете Зинаида Златанова. Според Златанова авансовото стартиране на отделни мерки не крие голям риск, защото управляващите и сертифициращи органи имат достатъчно опит и може да се очаква, че няма да има проблеми с последващото възстановяване на сумите.

Рискът от нулева година при усвояването на фондовете за 2014-2020 година редовно се поставя на дневен ред от депутатите на ГЕРБ. Преди време и премиерът Пламен Орешарски се ангажира, че кабинетът няма да допусне луфт в усвояването на средствата. Още не сме готови с анализа по кои оперативни програми и по кои приоритетни оси ще можем да открием първите процедури, ще предоставим информация на по-късен етап, коментира вчера Златанова. Тя представи споразумението най-общо, като очерта критичните зони по време на съгласуването на документа.

КОНТРОЛ

По-строги правила ще въведе Европейската комисия, за да ни накара да усвояваме по-бързо и ефективно европейските средства. Ако в периода 2014-2020 г. не изпълним целите си в програмата "Околна среда", ЕК ще налага финансови санкции. "В случай, че поставените индикатори по програмата не бъдат изпълнени, ще следват финансови корекции, затова отборното упражнение между вас и нас трябва да е още по-силно", коментира вчера експертът в екоминистерството Светла Иванова по време на обсъждане на програмата в представителството на Еврокомисията у нас. Пред "Сега" Иванова допълни, че ако държавата ни представи на ЕК мерките, които е предприела, комисията може да реши да не налага финансови корекции.

investor.bg

✓ Експортното застраховане остава непознато за много от фирмите у нас

Основният износ на застрахованите в Българската агенция за експортно застраховане фирми е насочен към ЕС. Експортното застраховане предлага много възможности за финансиране на българските малки и средни предприятия и макар че за последните пет години дейността ни нарасна 20 пъти, все още продуктът не е познат сред много фирми. Това коментира пред БТА Дочо Карадочев, изпълнителен директор и член на Съвета на директорите на Българската агенция за експортно застраховане (БАЕЗ).

Агенцията е специализирано застрахователно дружество, което предлага застраховки и плащания при износ и сделки на територията на България, като е разработила и схеми, които улесняват финансирането на износа. Основана е през 1998 г. като акционерно дружество, а през 2004 г. единствен акционер в нея остава държавата, представлявана от министъра на икономиката и енергетиката.

Застрахованите в момента при нас фирми са над 250, посочи Карадочев. Имаме застраховани фирми от всякакъв спектър - от фирми с трима души персонал до големи предприятия и от застраховки със застрахователен лимит от 500 лв. до 50 млн. лв., коментира той.

Цената на застраховката зависи от риска, който Българската агенция за експортно застраховане покрива - тоест от надеждността на партньора на нашия клиент, обясни Карадочев.

Обикновено цените на застрахователните премии варират от 0,2 до 1,3 - 1,5 процента, а застрахователните премии се начисляват върху реализирания износ при отсрочено плащане. В случая, когато се застрахова кредит, премията се начислява върху кредитния лимит, включващ главница и уговорената в договора за кредит лихва, предвижда агенцията. Българската агенция за експортно застраховане директно застрахова и банките, които предлагат финансиране на малки и средни предприятия, както и предекспортно и следекспортно финансиране, обясни Карадочев.

По същия начин ще бъдат отпускани и кредитите по новите кредитни линии на Българската банка за развитие (ББР), които ще приемат за обезпечение застрахователната полица от Българската агенция за експортно застраховане. Агенцията покрива до 90% от кредита, посочи Карадочев.

В момента агенцията е разработила съвместен продукт с Българската банка за развитие, насочен към експортно ориентирани малки и средни предприятия. При застраховане от страна на БАЕЗ фирмите могат да получат кредити от ББР с лихвена премия от 3,5% за финансиране на износа на стоки и услуги за чужди пазари. Ако нямат застраховка, цената на кредита за малките и средни фирми ще е 6 на сто.

Процентът на одобрение на всички постъпили заявки при нас е 91%, тоест ние се стремим да стимулираме фирмите да застраховат, заяви Карадочев. Основният износ на застрахованите в Българската агенция за експортно застраховане фирми е насочен към ЕС, показват данните на агенцията.

[Списание Мениджър](#)

✓ **Нещо хубаво се случва на фондовата борса**

Българска фондова борса се нареди на едно от първите места в света по повишаване на индексите. Това стана през миналата година и прозвуча доста изненадващо на фона на икономическите трудности, стагнацията на доходите и зависимостта от европейските пазари за българската индустрията. Ръстът стана факт въпреки политическата несигурност и привлекателните лихви по банковите депозити. Началото на тази година също е силно и цените на акциите поддържат установеното темпо на покачване от 40% през миналата година.

Изненада ли е поскъпването на българските акции? Отговорът е по-скоро „да“ – очаквана изненада, когато се разгледат вече споменатия слаб растеж и липсата на интерес от чуждестранни и местни институционални инвеститори. Очаквана е, защото българският пазар пострада най-силно от финансовата криза в сравнение с региона, а и в световен мащаб. След силен спад идва и време на бързо възстановяване, което също изостана с години от глобалната тенденция. Българската фондова борса започна да свива тази разлика още през втората половина на 2012 г., като най-силно това се усети в началото на тази и предишната година. Вероятно този процес на компенсиране на изоставането вече приключва. Разбира се, индексът SOFIX е далеч от върха си, постигнат през 2007 г. в различна пазарна и икономическа среда. Сравнението с оценката на българските компании е по-важният индикатор и той показва, че водещите позиции на Българската фондова борса вече не са евтини и изключително подценени. Средните коефициенти за оценка са по-ниски от развитите пазари на САЩ и Германия например, но това е нормално за по-малък и рисков пазар. През тази година ще се премине от покупките на подценени акции към избор на правилните компании, които ще показват повече приходи от продажби и растящи печалби. Защото пазарът у нас започва да бъде движен от същите фактори, които изпратиха борсите по света на рекордни стойности – икономически растеж, конкурентоспособност и възвръщаемост на инвестициите.